

מחוון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח ב'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

הנחיות כלליות לבודקים

- * בשאלות הפתוחות (בניית תשובה) יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחוון, ולרשום את הקידוד המתאים בדף ריכוז הציונים.
- * בשאלות הסגורות (בחירת תשובה) יש לסמן בדף ריכוז הציונים את מספר התשובה שסימן התלמיד. אם התלמיד סימן יותר מתשובה אחת, יש לסמן "לא ענה". בדף ריכוז הציונים השאלות הסגורות נקראות שאלות רב-בְּרָרָה (ר"ב).
- * אם התלמיד לא כתב (סימן) תשובה, יש לסמן זאת בטור "לא ענה" בדף ריכוז הציונים.

טווח קידוד	הנחיות לקידוד	סוג השאלה	מספר השאלה
	<u>פרק ראשון – הטקסט הסיפורי – "מדוע היונה לא עפה"</u>		
	(4) הוא חלם ולא שחרר את היונה.	סגורה	1
			2
	א. (4) ניר ויובל לקחו את היונה לאבא של ניר.	סגורה	
	ב. (5) יובל טיפל בגוזל, וכעבור שבועיים הגוזל עף.	סגורה	
	ג. (1) יובל התרגש לקראת טקס הפרחת היונים.	סגורה	
	ד. (2) הילדים הפריחו את היונים שלהם בזמן.	סגורה	
	ה. (3) היונה של יובל לא עפה בטקס.	סגורה	3
	א. (1) ביקשתי מאוד	סגורה	
	ב. (3) לבנים כמו יונים	סגורה	
			4
1-0	א. 1 = ילדי כיתה ה' מן השנה שעברה 0 = תשובה שגויה	פתוחה	
1-0	ב. 1 = יונה 0 = תשובה שגויה	פתוחה	
1-0	ג. 1 = יובל או לי, או מספר 0 = תשובה שגויה	פתוחה	

מחוון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח ב'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

טווח קידוד	הנחיות לקידוד	סוג השאלה	מספר השאלה
2-0	<p>2 = היונה הייתה צעירה מדי; היונה עדיין לא ידעה לעוף. תוספת שאינה רלוונטית לתשובה נכונה אינה מורידה נקודות. 1 = יש נימוק, אבל הוא אינו מתאים לשאלה. לדוגמה: יובל חלם; היונה לא יכלה לעוף. בדוגמה השנייה לא ברור אם הסיבה היא היותה גוזל. אולי: כי עדיין לא התחזקה כדי לעוף. 0 = אין הבעת דעה או שהתשובה אינה רלוונטית. לדוגמה: "יובל לא העיף את היונה"; "היונה התביישה"; "היונה פחדה".</p>	פתוחה	5
	<p>(2) הוא הבין שאין זו אשמתו שהיונה לא עפה.</p>	סגורה	6
2-0	<p>2 = התשובה צריכה לכלול הבעת דעה, חיובית או שלילית, ונימוק רלוונטי לדעה שהובעה. תשובה מלאה תיחשב גם אם הסדר הפוך: נימוק לפני דעה. לדוגמה: החברים לא התנהגו בסדר משום שזו לא הייתה אשמתו של יובל שהיונה לא עפה. 1 = התשובה כוללת רק הבעת דעה, שלילית או חיובית, או רק נימוק הגיוני, או "נימוק לכאורה". לדוגמה: יובל לא אשם; החברים לא התנהגו בסדר. לדוגמה "נימוק לכאורה": כי זה לא יפה. 0 = גם הדעה וגם הנימוק אינם רלוונטיים. לדוגמה: "יובל כעס על החברים".</p>	פתוחה	7
1-0	<p>א. 1 = נקודה ☐. 0 = תשובה שגויה</p>	פתוחה	8
1-0	<p>ב. 1 = סימן קריאה ☐! 0 = תשובה שגויה</p>	פתוחה	
1-0	<p>ג. 1 = נקודותיים ☐: 0 = תשובה שגויה</p>	פתוחה	

מחוון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח ב'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
9	פתוחה	<p>פרק שני – הטקסט המדעי – "ייצור הלחם"</p> <p>3 = תשובה שתכלול את שלוש הפעולות הרשומות להלן, גם בסדר שונה. * הפרדת גרגרי החיטה מן הקליפה שלהם. * טחינת גרגרי הקמח. * ניפוי \ הפיכת הקמח ללבן, ללא לכלוך וללא חרקים.</p> <p>2 = תשובה שתכלול שתי פעולות מבין אלה הרשומות לעיל. 1 = תשובה שתכלול פעולה אחת מבין אלה הרשומות לעיל. 0 = תשובה שלא יצוינו בה פעולות הקשורות לטחינת החיטה לקמח.</p>	3-0
			10
10	פתוחה	<p>א. 1 = גרגר חיטה \ חיטה \ גרגרים 0 = תשובה שגויה</p>	1-0
			פתוחה
	פתוחה	<p>ג. 2 = שמרים \ גז 1 = בצק 0 = תשובה שגויה</p>	2-0
			פתוחה
	פתוחה	<p>ה. 2 = בצק \ לחם 1 = 0 = תשובה שגויה</p>	2-0
			11
11	פתוחה	<p>4 = ציון ארבעה פריטים בהשוואה, בשפת התלמיד או בשפת הטקסט. במאפיות קטנות: I. אופים את הלחם בתנור פתוח; II. האופה עובד במרדה. במאפיות גדולות: III. הלחם נאפה בתנורים גדולים ומשוכללים; IV. כיכרות הלחם נעות בסרט נע. 3 = ציון שלושה פריטים בהשוואה. 2 = ציון שני פריטים בהשוואה. דוגמה ל-2: במאפיות קטנות האופה אופה את הלחם, ובמאפיות גדולות מכוננת אופות את הלחם. 1 = התייחסות לסוג אחד של מאפיות בלבד. 0 = תשובה לא רלוונטית, שאינה מתייחסת לטקסט.</p>	4-0

מחוון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח ב'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

טווח קידוד	הנחיות לקידוד	סוג השאלה	מספר השאלה
2-0	<p>2 = תיאור מלא של התהליך, לדוגמה: השמרים תוססים בבצק, משתחרר גז, הבצק תופח ונוצרות נקבוביות (או בניסוח אחר).</p> <p>1 = תיאור תהליך שאינו מלא, והכולל שני רכיבים לפחות.</p> <p>0 = תיאור רכיב אחד בלבד מן התהליך, או כל תשובה שגויה אחרת.</p>	פתוחה	12
		סגורה (3) בגלל	13
		סגורה (2) <u>למסור</u> מידע על תהליך ייצור הלחם.	14

מחוון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח ב'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
16	סגורה	א. לא	
	סגורה	ב. לא	
	סגורה	ג. כן	
	סגורה	ד. לא	
17	סגורה	א. (4) לוקח משהו ומתכוון להחזירו.	
	פתוחה	ב. 1. = 1 שאילת או שאילה או שאילת ספרים. 2. = 0 תשובה שגויה, לדוגמה: מילים שאינן בקטע או מילים שאינן מן השורש ש.א.ל., או חזרה על הפועל שואל \ השואל, המופיע בשאלה.	1-0
18	סגורה	1. = 1 כל פועל או שם נוספים מן השורש ש.א.ל., אם מופיעים בטקסט ואם לא, לדוגמה: שאל, שאלנו, שאלה, משאלה.	1-0
	סגורה	2. = 0 שם או פועל משורש אחר.	
	סגורה	א. לא	
	סגורה	ב. כן	
	סגורה	ג. כן	
19	סגורה	ד. כן	
	סגורה	(3) בזמן	

מחווין למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח ב'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
20	פתוחה	<p>א. 2 = ניסוח כלל הקשור להתנהגות בספרייה. הכלל צריך להיות נכון הן מבחינת התוכן והן מבחינת השימוש בלשון המתאימה לכללים:</p> <p>תוכן – כלל המתאים להתנהגות נאותה בספרייה, שאינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>לשון – שימוש במילים של הוראה, אזהרה, פנייה, הצעה, איסור, כמו: יש ל....., אין ל....., אסור ל....., לא, אל, נא ל....., כדאי ל....., עליכם ל....., פועל בהווה רבים.</p> <p>לדוגמה: יש לפנות אל הספרנית; אין לקשקש על ספרים בספרייה.</p> <p>1 = רק התוכן נכון: הכלל מתאים להתנהגות נאותה בספרייה, ואינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>מבחינה לשונית – חסרות מילים המתאימות לניסוח כללים.</p> <p>לדוגמה: להיות בשקט, להתנהג יפה.</p> <p>0 = העתקה מן הטקסט, או כתיבת משפט שאינו כלל, או תשובה לא לעניין.</p> <p>לדוגמה: "שמירה על הרכוש"; "אני אוהב לקרוא".</p>	2-0
	פתוחה	<p>ב. 2 = ניסוח כלל הקשור להתנהגות בספרייה. הכלל צריך להיות נכון הן מבחינת התוכן והן מבחינת השימוש בלשון המתאימה לכללים:</p> <p>תוכן – כלל המתאים להתנהגות נאותה בספרייה, שאינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>לשון – שימוש במילים של הוראה, אזהרה, פנייה, הצעה, איסור, כמו: יש ל....., אין ל....., אסור ל....., לא, אל, נא ל....., כדאי ל....., עליכם ל....., פועל בהווה רבים.</p> <p>לדוגמה: יש לפנות אל הספרנית; אין לקשקש על ספרים בספרייה.</p> <p>1 = רק התוכן נכון: הכלל מתאים להתנהגות נאותה בספרייה, ואינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>מבחינה לשונית – חסרות מילים המתאימות לניסוח כללים.</p> <p>לדוגמה: להיות בשקט, להתנהג יפה.</p> <p>0 = העתקה מן הטקסט, או כתיבת משפט שאינו כלל, או תשובה לא לעניין.</p> <p>לדוגמה: "שמירה על הרכוש"; "אני אוהב לקרוא".</p>	2-0
21	פתוחה	<p>2 = תשובה שבה שני נימוקים הגיוניים, על דרך החיוב או על דרך השלילה, ברמות שונות של הכללה.</p> <p>לדוגמה: זהו מקום תרבותי וציבורי, ויש להקפיד שלא יהיה בו בלגן.</p> <p>1 = תשובה שבה נימוק הגיוני אחד, ברמות שונות של הכללה.</p> <p>0 = אין נימוק, או חזרה על הצורך בכללים כפי שנכתב בשאלה.</p>	2-0

מחוון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח ב'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
15		פרק שלישי – הבעה בכתב – חיבור בנושא "התפייסות"	
	פתוחה	<p>א. תוכן</p> <p>4 (טוב מאוד) = תוכן מלא. הסיפור כולל את כל רכיבי התוכן במשימה: תיאור מלא של הדמויות ורגשותיהן, התפתחות של עלילה, הכוללת תיאור מריבה או קונפליקט ותיאור התהליך (הסיבות ו/או הרגשות) שהביא להתפייסות.</p> <p>3 (בינוני-טוב) = קיים עושר רעיוני, אך תיאור ההתרחשות אינו מלא. חסר אחד מן הרכיבים המוזכרים לעיל.</p> <p>2 (בינוני) = תוכן חלקי. חסרים כמה רכיבי תוכן, כגון תיאור ההתרחשות אינו מלא, או אין תיאור מלא של הדמויות ורגשותיהם, או אין פיתוח של מריבה או של קונפליקט, או אין תהליך המוביל להתפייסות.</p> <p>1 (חלש) = התוכן אינו ממלא את דרישות המשימה (הסיפור דל), או חסר חלק ניכר מרכיבי התוכן המוזכרים לעיל, או אין אזכור של התפייסות.</p> <p>0 = כתיבה על נושא אחר (במקרה זה, החיבור ייבדק ב"מבנה" וב"לשון").</p>	4-0
	פתוחה	<p>ב. מבנה</p> <p>4 (טוב מאוד) = הטקסט כתוב במבנה רטורי של סיפור (רקע, סיבוך והתרה). הסיפור לכיד ומקושר: נעשה שימוש בביטויים המציינים את הקשר הלוגי בין חלקי הסיפור או בין חלקי המשפט (לדוגמה: מפני ש, אבל, לאחר מכן). מילות הקישור מגוונות ומבהירות את השתלשלות העניינים.</p> <p>3 (בינוני-טוב) = הטקסט כתוב במבנה רטורי של סיפור, ומכיל את כל הרכיבים הנ"ל, אבל ישנה בעייתיות בלכידות ובקישוריות.</p> <p>2 (בינוני) = הסיפור אינו מכיל את כל רכיבי המבנה, אבל ישנה בעייתיות בלכידות ובקישוריות. השימוש בקשרים מצומצם וחוזר על עצמו.</p> <p>1 (חלש) = הסיפור אינו מכיל את רוב רכיבי המבנה, הוא אינו לכיד ואינו מקושר.</p> <p>0 = אין מבנה רטורי של סיפור.</p>	4-0
	פתוחה	<p>ג. לשון</p> <p>1. אוצר מילים ומשלב לשוני</p> <p>2 = אוצר מילים עשיר ומגוון ומשלב לשוני הולם (גבוה).</p> <p>2. מורפולוגיה ותחביר</p> <p>2 = מבנה תקין של מילים ושל משפטים. התאם במין, במספר ובידוע.</p> <p>3. פיסוק</p> <p>2 = שימוש נכון בסימני הפיסוק.</p> <p>4. כתיב</p> <p>2 = כתיב תקין על-פי הכללים (ללא התייחסות לכללי הכתיב המלא).</p>	2-0
		<p>הערה לכל הסעיפים (15א', 15ב' ו-15ג')</p> <p>0 (נכשל) = אם בסיפור פחות משני משפטים, או שבסיפור לא באה לידי ביטוי הסוגה הנדרשת במטלה (לא נכתב סיפור), יש לציין 0 בכל הפרמטרים (תוכן, מבנה ולשון).</p>	